

БАТЛАВ:
 ХӨВСГӨЛ АЙМГИЙН ЗАСАГ ДАРГА
 П.ЛХАГВАЖАВ

2024 ОНЫ 4 ДУГААР САРЫН 12-НЫ ӨДӨР

**ХӨВСГӨЛ АЙМГИЙН АРБУЛАГ СУМЫН НЭГДСЭН ЦЭВЭР УСАН
 ХАНГАМЖИЙН АЖЛЫН ЗУРАГ ТӨСӨЛ БОЛОВСРУУЛАХ ДААЛГАВАР**

2024.04.12

Дугаар ЗД-2024/42

Мөрөн

1	Зураг төсөл боловсруулах үндэслэл:	<ul style="list-style-type: none"> - Монгол Улсын Засгийн газрын 2020-2024 оны үйл ажиллагааны хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх арга хэмжээний төлөвлөгөө - Хөвсгөл аймгийн Засаг даргын 2020-2024 оны үйл ажиллагааны хөтөлбөр - Арбулаг сумын эдийн засаг, нийгмийг хөгжүүлэх үндсэн чиглэл - Сумын тогтвортой хөгжлийн үзэл баримтлал <p>Зорилго:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Арбулаг сумыг эрүүл ахуйн шаардлага хангасан цэвэр усан хангамжийн эх үүсвэрт холбох ажлыг эдийн засгийн хувьд үр ашигтай, төлөвлөлтийн хувьд оновчтой байдлаар тооцоолон төлөвлөх
2	Төлөвлөлтийн байршил, хамрах хүрээ	<p>Байршил: Хөвсгөл аймгийн баруун хойд хэсэгт Улаанбаатар хотоос 830 км, аймгийн төвөөс 75 км зайд байрладаг. Сумын төвд 1250 орчим хүн амьдардаг.</p> <p>Инженерийн шугам сүлжээ түүнийг хангах эх үүсвэр:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➢ Уст цэгийн судалгаа хийх. Одоо байгаа цэвэр усны эх үүсвэрийн худаг нь хатуулаг өндөртэй, эрүүл ахуйн шаардлага хангахгүй байгаа тул 3 сумын төвөөс 2 км-ийн радиуст судалгааг гүйцэтгэж шаардлаган хангасан газраас цэвэр усны эх үүсвэрийг татах. ➢ Цэвдэгтэй орчинд цэвэр усны эх үүсвэр гаргах технологийн дагуу эх үүсвэрийн худаг гаргаж, цэвэр усны төвлөрсөн шугамыг хөлдөхгүй байх дэвшилтэт технологийг ашиглан илээр төлөвлөнө ➢ Цэвэр усны нөөцийн савыг шинээр хийгдэх дулааны эх үүсвэрийн барилгын хажууд шинээр барилга төлөвлөн байршуулж, тус барилгатай хүзүүвчээр холбоно. ➢ Цэвэр усны нөөцийн савны барилгад ус цэвэршүүлэх төхөөрөмж, бичил лабораторийн төхөөрөмжийг суурилуулах ➢ Цэвэр усны эх үүсвэрийг техникийн нөхцлийн дагуу цахилгааны эх үүсвэрээр хангах.
3	Ажлын зураг төсөл боловсруулах үндэслэл:	<ul style="list-style-type: none"> - Бэлтгэл ажил /инженер геологийн дүгнэлт, дэвсгэр зургийн тодруулга/ - Зураг төсөл боловсруулах. - Ажлын зураг хийж экспертизээр баталгаажуулах. - Хяналтын төсвийг экспертизээр баталгаажуулах.
4	Зориулалт, хүчин чадал, ачаалал	<p>Инженерийн байгууламж</p> <ul style="list-style-type: none"> ➢ Сумын төвөөс 2 км-ийн радиуст уст цэгийн судалгаа хийх

		<ul style="list-style-type: none"> ➤ Цэвэр усны эх үүсвэрийн худаг ➤ Дулаалгатай цэвэр усны төв шугам ➤ Цэвэр усны нөөцийн сав байршуулах барилга. Төвлөрсөн дулаан хангамжийн эх үүсвэрийн барилгатай хүзүүвчээр холбогдсон байх ➤ 20 тоннын 2 ширхэг нөөцийн сав ➤ Ус цэвэршүүлэх төхөөрөмж 2 ширхэг ➤ Цэвэр усны бичил лаборатори ➤ Гадна цахилгаан хангамжийн ажил ➤ Цэвэр усны эх үүсвэрийн худгийн барилга
6	Ажиллах горим	- Байнгын ажиллагаатай
7	Санхүүжилтийн эх үүсвэр	- Улсын төсвийн хөрөнгө оруулалт
8	Төслийн ажлын үе шат	- 1 үе шаттай Ажлын зураг төсөв
9	Барилга байгууламжийн бүрэлдэхүүн	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Сумын төвөөс 2 км-ийн радиуст уст цэгийн судалгаа хийх ➤ Цэвэр усны эх үүсвэрийн худаг ➤ Дулаалгатай цэвэр усны төв шугам ➤ Цэвэр усны нөөцийн сав байршуулах барилга. Төвлөрсөн дулаан хангамжийн эх үүсвэрийн барилгатай хүзүүвчээр холбогдсон байх ➤ 20 тоннын 2 ширхэг нөөцийн сав ➤ Ус цэвэршүүлэх төхөөрөмж 2 ширхэг ➤ Цэвэр усны бичил лаборатори ➤ Цэвэр усны эх үүсвэрийн барилгын гадна цахилгаан, дулаан хангамжийн ажил
10	Төсөл гүйцэтгэхэд ашиглах норм дүрэм, стандарт	<p>Монгол Улсын хуулиуд:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Газрын тухай хууль, Хот байгуулалтын тухай хууль, - Барилгын тухай хууль: - Хот тосгоны эрх зүйн байдлын тухай хууль, - Хот байгуулалтын тухай хууль - Хот, суурины ус хангамж, ариутгах татуургын ашиглалтын тухай хууль, - Байгаль орчныг хамгаалах тухай хууль - Усны тухай хууль - Салбаруудын хэмжээнд хэрэгжиж буй төсөл, хөтөлбөрүүд - Бусад хууль тогтоомж - Арбулаг сумын хөгжлийн ерөнхий төлөвлөгөө /Хөгжлийн ерөнхий төлөвлөгөө хийгдээгүй, зургийн даалгавар боловсруулагдан баталгаажсан, хөрөнгө оруулалтын асуудлыг шийдвэрлэх шаардлагатай/ <p>Монгол Улсын стандарт, норм нормативууд:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Хот, тосгоны төлөвлөлт барилгажилт БНБД 30-01-04 - Барилга байгууламжийн инженер геологийн судалгаа БД 11-102-07 - Барилга байгууламжийн зураг төсөл боловсруулах, зөвшилцөх, магадлал хийх дүрэм - Ус хангамж. Гадна сүлжээ ба байгууламж БНБД 40-02-06 - Барилга доторх ус хангамж, ариутгах татуурга 40-05-16 - Цахилгаан байгууламжийн дүрэм БЗ43-101-03

		<ul style="list-style-type: none"> - Авто зам төлөвлөх ЗЗБНБД 22-004-2016 - “Барилга байгууламжийн галын аюулгүйн байдал” БНБД 21-01-02 - “Барилга байгууламжийн зураг төсөл зохиох галын аюулгүйн норм” БНБД 21-02-02 - “Барилга байгууламжийн гал унтраах автомат төхөөрөмж дохиоллын хэрэгсэл” БНБД 21-04-05 - Техникийн нөхцөл - Халаалт, агаар сэлгэлт, кондиционер БНБД 41-01-11 - Барилгад хэрэглэгдэх уур амьсгал геофизикийн үзүүлэлт БНБД 23-01-09 - Цэвдэгтэй бүс нутагт барилга, байгууламж төлөвлөх норм ба дүрэм - Бусад холбогдох норм, дүрэм, стандарт, заавар - Сумын тухайн жилийн газар зохион байгуулалтын төлөвлөгөө <p><u>Судалгааны материалууд:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Орон нутагт хийгдсэн инженерийн нэгдсэн шугам сүлжээнд холбогдох барилга байгууламжуудын судалгааны материалууд;
11	Зураг төсөл гүйцэтгэх хугацаа	Захиалагч гүйцэтгэгч талуудын хооронд байгуулсан гэрээнд хугацааг тодорхой заасан байна. /гэрээ байгуулснаас хойш 60 хоногт багтаан гүйцэтгэнэ/
12	Төслийг захиалагч	Барилга хот байгуулалтын яам, Хөвсгөл аймгийн Засаг даргын Тамгын газар
13	Төсөл боловсруулах байгууллага	Төсөл боловсруулах байгууллага нь тухайн чиглэлийн зураг төсөл, боловсруулах тусгай зөвшөөрөлтэй, ажлын туршлагатай байна. / Ус хангамж, Ариутгах татуургын гол шугам сүлжээ, дулаан хангамжийн төвлөрсөн шугам сүлжээний угсралтын ажил, түүнтэй холбогдох барилга байгууламжийн технологийн ажлын зураг/
14	Төсөл хэрэгжүүлэгч байгууллага	Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил үйлчилгээ худалдан авах тухай хуулийн дагуу сонгон шалгаруулалтаар шалгарсан байгууллага.
15	Ажлын зураг төслийн иж бүрдэл, тавигдах шаардлага	<p>Баримт бичгийн иж бүрдэл:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Инженерийн геологийн дүгнэлт - Байр зүйн дэвсгэр зураг боловсруулах - Бүх ажлын зургийг холбогдох байгууллагуудтай зөвшилцөх, батлуулан, магадлал хийгдсэн байх - Магадлалаар баталгаажуулсан иж бүрэн ажлын зураг, батлагдсан төсвийг эх хувиар нь файлаар /CD/-1 хувь, цаасаар 3 хувь бэлтгэж, хүлээлгэн өгөх.
16	Төсөл боловсруулах үе шат	<ul style="list-style-type: none"> - Бодит байдлын талаарх судалгаа хийх /гадна шугамын одоогийн нөхцөл байдал, хэрэглэгчдийн судалгаа гэх мэт/ - Захиалагч талын төлөөлөлтэй зөвшилцөх - Хангагч талын гаргаж өгсөн техникийн нөхцөлүүд, холбогдох БНБД-д заасны дагуу ажлын зураг, төслийг боловсруулах. - Ажлын зурагт магадлал буюу экспертиз хийлгэх. - Зураг төслийн дагуу гадна шугамын барилга, угсралтын

ажилд шаардагдах зардлын хяналтын төсвийг гаргах.		
17	Зураг төсөл боловсруулах байгууллага	Зөвлөх үйлчилгээний эрх бүхий хуулийн этгээд
18	Эдийн засгийн тооцоо, төсөв	Зураг төсөлд тусгагдсан шугам сүлжээний ажилбар тус бүрээр ажлын төсөв боловсруулах ба нэгдсэн төсвийн нэгтгэл хүснэгтээр нийт хөрөнгө оруулалтын ажлыг нэгтгэж төсөвлөнө. Эдийн засгийн тооцоо болон төсвийг БНБД 81-95-12 болон ESTIMATOR – PRO программ ба түүнтэй ижил, цалинг дундаж зэргээр тооцдог, зохих эрх бүхий байгууллагаас зөвшөөрсөн бусад программаар тооцно.
19	Зөвшилцөх байгууллага	<ul style="list-style-type: none"> ➢ Хөвсгөл аймгийн ЗДТГ, ГХБХБГазар, Арбулаг сумын Засаг дарга, ЗДТГ, Аймгийн ерөнхий архитектор болон холбогдох байгууллагатай зөвшилцөх. ➢ Төлөвлөлтийн үе шатанд аймгийн ЗДТГ, ГХБХБГ, Арбулаг сумын Засаг дарга, ЗДТГ, Хангагч байгууллагууд “Хөвсгөл эрчим хүч” ХХК, “МХС” ТӨХК- тай нэгдсэн уулзалт зохион байгуулж, санал авах ➢ Төлөвлөгөөний баримт бичигт, магадлалын нэгтгэсэн дүгнэлт гаргуулах.
20	Инженерийн дэд бүтцэд тавигдах шаардлага	Зураг төсөлд холбогдох БНБД-үүд техникийн нөхцөл шаардлагын хүрээнд инженерийн шугам сүлжээнд нэвтэрч буй шинэ дэвшилтэт материалыг ашиглахаар тусгах.
21	Ерөнхий төлөвлөгөө, зураг төсөл боловсруулахад ашиглах материал	Арбулаг сумын хөгжлийн ерөнхий төлөвлөгөө болон хэсэгчилсэн ерөнхий төлөвлөгөөтэй уялдуулах. Мөн тухайн газрын хөрсний шинжилгээ, газар хөдлөлийн балл зэргийг тодорхойлох судалгааны дүгнэлтийг ашиглах.
22	Төслийн иж бүрдэл	<ul style="list-style-type: none"> ➢ Инженер геологийн дүгнэлт ➢ Геодезийн мэргэжлийн байгууллагаар гаргуулсан инженерийн шугам сүлжээний өндөржилттэй зураг ➢ Гадна инженерийн шугам, сүлжээний ажлын зураг /магадлал хийгдсэн/ ➢ Хяналтын төсөв
23	Төслийн онцгой нөхцөл /Төлөвлөлтийн шаардлагаар гарах нэмэлт шаардлагууд, трассын дагуух газар чөлөөлөх, хөрсний шинж чанараас хамаарсан нэмэлт төлөвлөлт, шинэ техник	<ul style="list-style-type: none"> - Хэмжилтийг газар дээр нь хийж зураг төслийг гүйцэтгэх. - Инженерийн шугам сүлжээний тодруулга авч трассыг сонгох. - Газар хөдлөлтийн бүс нутагт барилга, байгууламж төлөвлөх барилгын норм ба дүрэм БНБД 22-01-01-ийн 2.5-ын 4-р хүснэгтийн 5-д заасан үндэслэлээр газар хөдлөлтийг тооцох - Инженерийн шугам сүлжээний трасс дагуу үерийн усны хамгаалах шуудуу, далангийн ажлыг төлөвлөх - Нийт хэрэглэгчийн ачаалал тооцсоны үндсэн дээр хүчин чадлыг зөв тохируулан төлөвлөх. - Шугам сүлжээ болон түүнтэй холбогдох барилга байгууламжийн угсралтын ажил гүйцэтгэхэд эдийн засгийн хувьд үр ашигтай орчин үеийн дэвшилтэт техник технологи нэвтрүүлэн ашиглахаар тусгаж өгөх.

	технологи хэрэглэх мэт/ гэх	<ul style="list-style-type: none"> - Инженерийн шугам сүлжээний хамгаалалтын зурвас тогтоон төлөвлөлт хийх. - Цэвэр усны шугам, сүлжээг дайрч гарах зам талбай эвдэхэд тэдгээрийг сэргээх зардлыг төсөвт тусгах. - Гадна шугам сүлжээний угаалга, шахалт туршилтын зардлыг зураг төсөвт тусгах. - Батлагдсан ажлын зураг төслөөр угсралтын ажил гүйцэтгэх. - Аюулгүй ажиллагааг бүрэн хангасан байх - Цэвдэгтэй газар барилга байгууламж төлөвлөх норм ба дүрэм, стандартын дагуу барилга, байгууламжийг төлөвлөнө. - Шугамын трассын дагуу инженер геологийн дүгнэлт гаргасан байх - Инженер геологийн дүгнэлт, зураг, төсвийн үнийг төсөвт суулгасан байх
24	Байгаль орчны үнэлгээ	- Байгаль орчны нөлөөллийн үнэлгээ хийлгэсэн байх
25	Галын аюулгүй байдал	- “Барилга байгууламжийн галын аюулгүйн байдал” БНБД 21-01-02 “Барилга байгууламжийн зураг төсөл зохиох галын аюулгүйн норм” БНБД 21-02-02, “Барилга байгууламжийн гал унтраах автомат төхөөрөмж дохиоллын хэрэгсэл” БНБД 21-04 шаардлага хангасан байна.
		-

ХЯНАСАН:

ХӨВСГӨЛ АЙМГИЙН ХӨГЖЛИЙН БОДЛОГО, ТӨЛӨВЛӨЛТ, ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТ
ХЭЛТСИЙН ДАРГА

ХӨВСГӨЛ АЙМГИЙН ЕРӨНХИЙ АРХИТЕКТОР

ХӨВСГӨЛ АЙМГИЙН ГХБХБГАЗРЫН ДАРГА

ХӨВСГӨЛ АЙМГИЙН ГХБХБГАЗРЫН БХБХ-ИЙН ДАРГА

Б.ОЮУНТУЯА

Б.ОЮУН-ЭРДЭМ

Б.ТАНЗОРИГ

Н.ШИЙЭБЯАР

ЗУРГИЙН ДААЛГАВАР БОЛОВСРУУЛСАН:

ХӨВСГӨЛ ГХБХБГАЗРЫН БХБХЭЛТСИЙН МЭРГЭЖИЛТЭН Б.ЭНХЖАРГАЛ